

Sygn. akt VII U 60/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 kwietnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Maria Ołtarzewska

Protokolant: st.sekr.sądowy Alicja Jarzyna

po rozpoznaniu w dniu 25 kwietnia 2013 r. w Gdańsku

sprawy B. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o prawo do świadczenia przedemerytalnego

na skutek odwołania B. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 16 listopada 2012 r. nr (...) - (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje ubezpieczonemu B. K. prawo do świadczenia przedemerytalnego od dnia 13 października 2012r.,

2. zasądza od pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. na rzecz ubezpieczonego B. K. kwotę 275 zł (dwieście siedemdziesiąt pięć złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt VII U 60/13

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. decyzją z dnia 16 listopada 2012 r. odmówił ubezpieczonemu B. K. prawa do świadczenia przedemerytalnego na podstawie przepisu art. 2 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. z 2013 poz. 170 j.t. ze zm.), dalej: ustawa przedemerytalna, w związku z faktem, iż z przedłożonej dokumentacji wynika, że ostatnim okresem podlegania ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu, przypadającym przed uzyskaniem prawa do zasiłku dla bezrobotnych jest umowa zlecenia, a nie stosunek pracy, który został rozwiązany z przyczyn wskazanych w art. 2 ust. 1 ustawy przedemerytalnej. Badając zaś uprawnienia do świadczenia przedemerytalnego ustala się przyczynę ustania zatrudnienia oraz status, jaki osoba bezrobotna posiadała przed uzyskaniem zasiłku dla bezrobotnych (k. 40 akt rentowych).

Odwołanie z dnia 17 grudnia 2012 r. od powyższej decyzji wniósł ubezpieczony B. K., wnosząc o jej zmianę i przyznanie wnioskowanego świadczenia. Wskazał, iż w jego ocenie spełnił wszystkie wymagane przesłanki – wiek, staż pracy, ustanie stosunku pracy z przyczyn leżących po stronie pracodawcy, pozostawania bezrobotnym po wykorzystaniu 6-miesięcznego okresu pobierania zasiłku dla bezrobotnych. Podał, iż swoją decyzję pozwany organ

umotywowwał istnieniem dodatkowej przesłanki, nie spełnionej przez skarżącego, w postaci bezpośredniego związku pomiędzy uzyskaniem statusu bezrobotnego a charakterem stosunku zatrudnienia poprzedzającego uzyskanie statusu bezrobotnego – zatem twierdząc, że przesłanki uzasadniające przyznanie świadczenia winny rzekomo być spełnione w określonej kolejności. Tymczasem w ocenie wnioskodawcy nie przywołano żadnego przepisu prawa, ani wprost ani na zasadzie wykładni, który stanowił by podstawę do takiego twierdzenia. Przeciwnie zaś stanowisko prezentuje judykatura, wskazując, iż z literalnej treści art. 2 ust. 1 pkt 5 i ust. 3 ustawy z 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych wynika, iż warunkiem uprawniającym do uzyskania świadczenia przedemerytalnego jest pobieranie zasiłku dla bezrobotnych przez co najmniej 6 miesięcy, a ustawodawca nie sprecyzował kolejnego wymagania, że ten 6-miesięczny okres nieprzerwanego pobierania zasiłku dla bezrobotnych powinien przypadać po rozwiązaniu „ostatniego” stosunku pracy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 maja 2012 r., I BU 15/11) – co świadczy o nietrafności poglądu i stanowiska pozwanego, na którym oparł on sporną decyzję (k. 2-3 akt sprawy).

W odpowiedzi z dnia 10 stycznia 2013 r. na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Wskazał, iż ubezpieczony był zatrudniony w oparciu o umowę o pracę w okresie od dnia 10 listopada 2004 r. do dnia 31 sierpnia 2011 r. w Kantorze (...) w M., po czym następnie z tym samym podmiotem zawarł umowę zlecenia od dnia 01 lutego 2012 r. do dnia 31 marca 2013 r., zatem ostatnim okresem podlegania ubezpieczeniom emerytalno-rentowym jest umowa zlecenia (k. 4-5 akt sprawy).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony B. K., urodzony w dniu (...), w dniu 12 października 2012 r. złożył do pozwanego organu rentowego wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego.

dowód: wniosek ubezpieczonego o świadczenie przedemerytalne z dnia 12 października 2012 r. – tom I k. 1-2 akt rentowych

W okresie od dnia 10 listopada 2004 r. do dnia 31 sierpnia 2011 r. ubezpieczony był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w Kantorze (...) w M. na stanowisku kierowcy. Wiążący ubezpieczonego z pracodawcą stosunek pracy uległ rozwiązaniu w drodze oświadczenia pracodawcy z zachowaniem terminu wypowiedzenia (art. 30 § 1 pkt 2 k.p.) w związku z art. 1 i 2 ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz .U. z 2003 r. nr 90 poz. 844 ze zm.), dalej: ustawa.

dowód: wypowiedzenie umowy o pracę z dnia 31 maja 2011 r. – k. 15 akt rentowych, świadectwo pracy z dnia 29 marca 2012 r. – k. 12 akt rentowych, wniosek o sprostowanie świadectwa pracy z dnia 23 marca 2012 r. – k. 14 akt rentowych, pismo pracodawcy z dnia 29 marca 2012 r. – k. 13 akt rentowych

Następnie z tym samym pracodawcą wnioskodawca zawarł umowę zlecenia nr 1/2012 z dnia 01 lutego 2012 r. na okres od dnia 01 lutego 2012 r. do dnia 31 marca 2012 r., w ramach której miał wykonywać pracę kierowcy za wynagrodzeniem w kwocie 1,500 zł brutto za każdy miesiąc (tj. łącznie 3.000 zł za cały okres trwania umowy).

W okresie wykonywania umowy zlecenia ubezpieczony podlegał ubezpieczeniom emerytalno-rentowym.

dowód: umowa zlecenia nr 1/2012 z dnia 01 lutego 2012 r. – k. 17-18 akt rentowych

Od dnia 02 kwietnia 2012 r. ubezpieczony B. K. jest zarejestrowany w Powiatowym Urzędzie Pracy w S. S. Zamiejscowym z/s w D. jako bezrobotny, z prawem do zasiłku od dnia 10 kwietnia 2012 r., pobieranym nadal. Okres 6 miesięcy pobierania zasiłku upłynął w dniu 11 października 2012 r. Do tej daty ubezpieczony nie odmówił bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych.

dowód: zaświadczenie z dnia 11 października 2012 r. – k. 19 akt rentowych

Ubezpieczony udowodnił łącznie 36 lat, 9 miesięcy i 29 dni okresów składkowych, bez okresów nieskładkowych.

dowód: raport ustalania uprawnień do świadczenia – k. 38-39 akt rentowych

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o dokumenty zgromadzone w aktach sprawy, w tym w aktach rentowych pozwanego (k.21). Nie były one kwestionowane przez żadną ze stron postępowania co do ich prawdziwości i rzetelności. Sąd również nie znalazł podstaw do podważenia jej wiarygodności z urzędu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego B. K. jest zasadne i jako takie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. z 2013 poz. 170 j.t. ze zm.), dalej: ustawa przedemerytalna, prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która do dnia rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.1), zwanej dalej "ustawą o promocji zatrudnienia", w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, ukończyła co najmniej 55 lat - kobieta oraz 60 lat - mężczyzna oraz posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 30 lat dla kobiet i 35 lat dla mężczyzn.

W myśl ustępu 3 wskazanego przepisu, świadczenie przedemerytalne przysługuje osobie określonej w ust. 1 po upływie co najmniej 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w ustawie o promocji zatrudnienia, jeżeli osoba ta spełnia łącznie następujące warunki:

1. nadal jest zarejestrowana jako bezrobotna;
2. w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych;
3. złoży wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych. W szczególnie uzasadnionych przypadkach Zakład Ubezpieczeń Społecznych, na wniosek osoby zainteresowanej, może przywrócić termin złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 3 pkt 3.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 29 ppkt a)-c) ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. nr 69 poz. 415 j.t. ze zm.) rozwiązanie stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy oznacza:

1. rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn nie dotyczących pracowników, zgodnie z przepisami o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników lub zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.4)), w przypadku rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z tych przyczyn u pracodawcy zatrudniającego mniej niż 20 pracowników
2. rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego z powodu ogłoszenia upadłości pracodawcy, jego likwidacji lub likwidacji stanowiska pracy z przyczyn ekonomicznych, organizacyjnych, produkcyjnych albo technologicznych
3. wygaśnięcie stosunku pracy lub stosunku służbowego w przypadku śmierci pracodawcy lub gdy odrębne przepisy przewidują wygaśnięcie stosunku pracy lub stosunku służbowego w wyniku przejścia zakładu pracy lub jego części na innego pracodawcę i niezaproponowania przez tego pracodawcę nowych warunków pracy i płacy.

W niniejszym postępowaniu bezspornym było, iż ubezpieczony był zatrudniony w przedsiębiorstwie Kantor (...) w M. na stanowisku kierowcy przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy (2004-2011), posiadał okres uprawniający do emerytury wynoszący co najmniej 35 lat (przeszło 36 lat), jak również fakt, iż pozostaje zarejestrowany jako bezrobotny, upłynął 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych, w którym nie odmówił on bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych albo udziału w szkoleniu lub przygotowaniu zawodowym w miejscu pracy. W odpowiednim terminie złożył także u pozwanego wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego.

Bezsporne i niekwestionowane w sprawie było wyliczenie stażu pracy ubezpieczonego B. K. – wskazane przez pozwanego na poziomie 36 lat, 9 miesięcy i 29 dni okresów składkowych, bez okresów nieskładkowych (k. 38-39 akt rentowych).

Przedmiotem sporu w sprawie pozostawało ustalenie, czy przesłanki wskazane w art. 2 ust. 1 i 3 ustawy przedemerytalnej dla uzyskania prawa do świadczenia winny być spełnione w określonej kolejności – tj. czy warunkiem przyznania świadczenia emerytalnego jest podleganie ostatnio, przed nabyciem prawa do zasiłku dla bezrobotnych, ubezpieczeniom społecznym z tytułu stosunku pracy rozwiązanego z przyczyn wskazanych w art. 2 ust. 1 te same ustawy (jak wskazywał pozwany) - czy też wystarczające jest spełnienie przesłanek w zakresie wieku, stażu pracy, ustania stosunku pracy z określonej przyczyny po stronie pracodawcy czy pozostawania oraz pozostawania bezrobotnym po wykorzystaniu 6-miesięcznego okresu pobierania zasiłku dla bezrobotnych, bez względu na kolejność pomiędzy ich spełnieniem (jak podnosił skarżący).

W ocenie Sądu Okręgowego ubezpieczony B. K. niewątpliwie udowodnił, iż spełnia przesłanki przyznania wnioskowanego świadczenia.

Stanowisko wnioskodawcy znajduje odzwierciedlenie w utrwalonym poglądzie judykatury.” Art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy z 2004 roku o świadczeniach przedemerytalnych, ani inny przepis tej ustawy nie posługuje się warunkiem: "pozostawania w stosunku pracy bezpośrednio przed nabyciem statusu osoby bezrobotnej", zatem zawarcie umowy zlecenia po rozwiązaniu stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy nie ma znaczenia z punktu widzenia warunków opisanych w treści art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy”, (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 14 maja 2009 r., III AUa 5014/08). „Z literalnej treści art. 2 ust. 1 pkt 5 i ust. 3 ustawy z 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych wynika, iż warunkiem uprawniającym do uzyskania świadczenia przedemerytalnego jest pobieranie zasiłku dla bezrobotnych przez okres co najmniej 6 miesięcy, a ustawodawca nie sprecyzował kolejnego wymagania, że ten 6-miesięczny okres nieprzerwanego pobierania zasiłku dla bezrobotnych powinien przypadać po rozwiązaniu "ostatniego" stosunku pracy” (Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 16 stycznia 2013 r., III AUa 1626/12). „ Z literalnej treści art. 2 ust. 1 pkt 5 i ust. 3 ustawy z 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych wynika, iż warunkiem uprawniającym do uzyskania świadczenia przedemerytalnego jest pobieranie zasiłku dla bezrobotnych przez okres co najmniej 6 miesięcy, a ustawodawca nie sprecyzował kolejnego wymagania, że ten 6-miesięczny okres nieprzerwanego pobierania zasiłku dla bezrobotnych powinien przypadać po rozwiązaniu "ostatniego" stosunku pracy”. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 maja 2012 r., I BU 15/11).

Tym samym w całości należało podzielić stanowisko skarżącego, który wskazywał, iż swoją decyzję pozwany organ umotywował istnieniem dodatkowej przesłanki, nie spełnionej przez skarżącego, w postaci bezpośredniego związku pomiędzy uzyskaniem statusu bezrobotnego a charakterem stosunku zatrudnienia poprzedzającego uzyskanie statusu bezrobotnego – zatem twierdząc, że przesłanki uzasadniające przyznanie świadczenia winny rzekomo być spełnione w określonej kolejności.

Z treści art. 2 ust. 1 i 3 ustawy nie można wyprowadzić wniosków, że status bezrobotnego winien być przez ubezpieczonego uzyskany bezpośrednio po rozwiązaniu stosunku pracy z przyczyn leżących po stronie zakładu pracy. Stanowisko pozwanego w powyższym zakresie stanowi niedopuszczalną i nieuprawnioną wykładnię rozszerzającą, w ocenie Sądu Okręgowego nie zasługującą na uwzględnienie.

Faktu spełnienia przez ubezpieczonego w sprawie przesłanek z art. 2 ust. 1 pkt 2 i ust. 3 ustawy przedemerytalnej nie zmienia zatem okoliczność, iż po rozwiązaniu z w/w przyczyn stosunku pracy z pracodawcą, podjął on – u tego pracodawcy (jak w przedmiotowej sprawie) lub u innego pracodawcy – zatrudnienie w oparciu o umowę zlecenia. Osoba spełniająca powyższe przesłanki – nawet kiedy następnie podjęła zatrudnienie w oparciu o umowę zlecenia – nadal spełnia przesłanki do przyznania wnioskowanego świadczenia i jest ono jej należne w świetle przepisów ustawy. Rozważania pozwanego na temat celowości takiej interpretacji pozostają bez znaczenia w świetle jednoznacznej, przytoczonej powyżej, interpretacji omawianych przepisów.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. uwzględnił odwołanie ubezpieczonej i w punkcie 1 wyroku zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał ubezpieczonemu B. K. prawo do świadczenia przedemerytalnego od dnia 13 października 2012 r. tj. od dnia następującego po dniu złożenia do pozwanego wniosku o świadczenie.

W punkcie II wyroku Sąd Okręgowy, kierując się zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, na podstawie art. 98 k.p.c. i zgodnie z § 2 ust. 1 i 2 w związku z § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2002 r. nr 163 poz. 1349 z późn. zm.), zgodnie z wnioskiem pełnomocnika ubezpieczonego (na rozprawie – k. 25 akt sprawy) obciążył pozwanego Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. jako stronę przegrywającą, kosztami zastępstwa procesowego ubezpieczonego w wysokości 275 zł, zasądzając je w stawce minimalnej, biorąc pod uwagę rodzaj i stopień zawilości sprawy, nakład pracy pełnomocnika oraz jego wkład pracy w przyczynienie się do wyjaśnienia sprawy i dokonania jej rozstrzygnięcia. Na zasądzone koszty złożyła się kwota 60 zł wynikająca z § 11 ust. 2 w/w rozporządzenia oraz koszty dojazdu pełnomocnika z W. do G. na rozprawę (148 zł) oraz po rozprawie z G. do W. (67 zł) wskazane na rozprawie w dniu 25 kwietnia 2012 r.

SSO Maria Ołtarzewska